UUTISET

Paikallinen sopiminen on kilpailijamaihin verrattuna Suomessa järkyttävän heikkoa. **PÄÄEKONOMISTI JUKKA PALOKANGAS, TEKNOLOGIATEOLLISUUS**

Kuusamon Juusto aloitti omillaan

Kuusamolaiset haluavat jalostaa maitonsa itse ja omilla tuotemerkeillä.

PEKKA FALI

Pasi Paloniemi huolehtii juuston keitosta.

KUUSAMO (MT)
”Kyllä meillä on tässä paljon pelissä” Kuusamon Osuusmeijerin ja Kuusamon Juuston hallituksien puheenjohtaja **Esa Heikkilä** sanoo. Hän tarkoittaa maidontuottajien päätöstä jatkaa juustonvalmistusta Kuusamossa omin voimin, kun Arla Ingman oli päättänyt luopua siitä.

Vaihtoehto olisi ollut myydä osuus yhteisestä yhtiöstä.

Ajatus lähettää maito Sipoon meijeriin ei kuitenkaan miellyttänyt.

”Pelkona oli sekin, että olisi aikaa myöten jouduttu maksamaan rahti itse.”

Osuusmeijeri hallitsee

Heikkilä kertoo, että niin tuottajat kuin osuuskunnan hallintokin ovat olleet yksimielisiä. Aluksi tosin puntaroitiin, riittävätkö osuuskunnan rahkeet näin kovaan yritykseen.

Joulukuussa perustetun Kuusamon Juusto Oy:n hallinta on täysin Kuusamon Osuusmeijerin hallussa. Arla Ingman omistaa yhtiöstä 19 prosenttia, mutta hallituspaikkoja sillä ei ole.

Tarkoitus oli, että Arla Ingman olisi luopunut omistuksestaan kokonaan ja Kuusamon kaupunki olisi tullut mukaan vastaavalla osuudella. Kaupungin päätöksestä kuitenkin valitettiin, ja asia lykkääntyi.

”Kun valitus on käsitelty, kaupunki tulee mukaan”, Heikkilä uskoo.

Tuotanto hiipui

Kuusamon Osuusmeijeriin kuuluu maidontuottajia Kuusamon lisäksi Pudasjärven, Taivalkosken, Posion, Kemijärven, Sallan ja Savukosken alueelta. Maidontuotanto on vähentynyt suunnilleen samaa tahtia kuin koko maassa, toimitusjohtaja **Jouko Juntunen** kertoo.

Juustonvalmistus väheni vähitellen alle puoleen parhaista päivistä. Työpaikat Kuusamossa säilyivät suunnilleen samalla tasolla, sillä Arla Ingman siirsi tuotantoaan Kuusamoon samalla kun sitä lopetettiin Porlammilta.

Työpaikkoja jalostuksessa on edelleen noin sadalle henkilölle.

Maidontuottajilla on tässä paljon pelissä, hallituksen puheenjohtaja Esa Heikkilä sanoo. Taustalla toimitusjohtaja Jouko Juntunen.

Lopulta kävi selväksi, että emoyhtiö ei enää halua jatkaa Kuusamossa.

”Olisiko ollut niin, että maito tarvittiin Sipoon meijerillä. He voivat myös turvata tuontijuustoihin”, Juntunen arvioi.

Investoinnit ennallaan

Juntunen kiittää Arla Ingmania siitä, että se suostui kauppaan. Enemmistön omistaja olisi voinut halutessaan tehdä asiat vaikeiksi.

Toinen kiitos tulee siitä, että Kuusamon tuotantolaitos pidettiin koko ajan hyvässä kunnossa, ja sinne investoitiin noin miljoona euroa vuodessa.

Investointitahti ei nyt muutu. Tänä ja ensi vuonna on tarkoitus sijoittaa kiinteistöön, kalusteisiin ja laitteisiin noin 1,35 miljoonaa ja myyntiin sekä markkinointiin 1,1 miljoonaa euroa.

Tavoite on tuottaa neljä miljoonaa kiloa juustoja 35 miljoonan euron liikevaihdolla.

Aivan omin voimin Kuusamossa juustoja ei saada tuotettua. Maitoa joudutaan ostamaan Valiolta noin 13 miljoonaa litraa. Omilta tuottajilta saadaan alle 30 miljoonaa litraa.

Kuusamon maineella

Heikkilä uskoo, että paikallisilla, leimallisesti kuusamolaisilla juustoilla on tilausta. Lähiruuasta puhutaan nyt paljon. Lisäksi Kuusamo yhdistetään puhtaaseen luontoon ja muihin myönteisiin asioihin.

Niinpä Paimenpoika-juuston paketissa komeilee maisemakuva Kitkalta. Yhtiön nimeksikin valittiin Kuusamon Juusto, vaikka tuottajat ovat paljon laajemmalla alueella.

Myös mainonnassa Koillismaa on hyvin esillä. Ensimmäisissä luonnoksissa päättäväisen näköiset lehmät tallustavat lumessa ja takana on Rukan jylhiä maisemia.

”Kun lehmällä on luonnetta, juustollakin on”, mainos julistaa.

Kuusamon Juuston tuotteet tulevat kauppoihin tämän kuun aikana.

JOUKO RÖNKKÖ

Kaisa Korpela ja Reijo Ronkainen valmistelevat 40 kilon juustoharkot paloiteltaviksi.

> Mainonnassa Koillismaa on hyvin esillä. Ensimmäisissä luonnoksissa päättäväisen näköiset lehmät tallustavat lumessa ja takana on Rukan jylhiä maisemia.

TALOUDESTA LYHYESTI

Euro kallistuu dollariin nähden

Euron kurssi Yhdysvaltain dollaria vastaan ylitti alkuviikosta 1,35 dollaria kansainvälisillä valuuttamarkkinoilla. Euro noteerattiin näin korkealle edellisen kerran joulukuussa 2011.

Euron kurssia ovat markkinakommenttien mukaan nostaneet eurokriisin helpottaminen ja odotukset talouden käänteestä parempaan.

Etera petrasi sijoitustuottoja

Eläkevakuutusyhtiö Eteran sijoitusten tuotto parani viime vuonna reippaasti. Sijoitukset tuottivat 9,9 prosenttia, kun yhtiö vuotta aiemmin kirjasi sijoituksistaan 2,3 prosentin tappion.

Eteran sijoituskannan markkina-arvo nousi torstaina julkistettujen tietojen mukaan 5,7 miljardiin euroon joulukuun lopussa. Eniten eli 15 prosenttia tuottivat yrityslainat ja kehittyvien markkinoiden valtionlainat.

Eteran osaketuotot kipusivat 14,9 prosenttiin.

Suomi lainasi yhä kahden prosentin korolla

Suomen valtionlainat ovat sijoittajien silmissä yhä haluttu sijoituskohde. Suomi sai tiistaina miljardin lisälainaa alhaisella 2,29 prosentin korolla.

Euroalueen inflaatio oli joulukuussa 2,2 prosenttia, joten Suomen tiistain 15 vuoden lainan reaalikorko on lähellä nollaa.

Nordean pääanalyytikon **Jan von Gerich** sanoo alhaista korkotasoa hyväksi Suomen valtiolle. Vain Saksa lainaa sitä halvemmalla.

Valtiolla velkaa 85 miljardia euroa

Suomella on tällä hetkellä velkaa noin 85 miljardia euroa, mikä on suurin piirtein 15 500 euroa asukasta kohden. Valtionvelka on alle 50 prosenttia bruttokansantuotteesta.

Velkataso on reilusti euroalueen alhaisinta. Kolmen suurinta luottoluokittaja luokittaa Suomen ainoaksi euromaaksi, jolla on vakaat talousnäkymät.

Teknologian vienti Suomesta putosi pysyvästi

Yritysten saamat tilaukset vähenivät syksyllä

”Viennin pudotus näyttää pysyvältä, koska Suomen kilpailukyky ei riitä luomaan tarvittavaa kasvua”, Teknologiateollisuuden toimitusjohtaja **Jorma Turunen** harmittelee.

Suomen vienti putosi vuoden 2008 jälkeen viidenneksen osaksi Nokian vuoksi. Kuilua ei ole saatu kurottua umpeen, vaan viennistä puuttuu 20–30 miljardia euroa vuodessa verrattuna siihen, että kasvu olisi jatkunut 2000-luvun alun tahtia.

Julkisen sektorin ja teollisuuden työpaikat

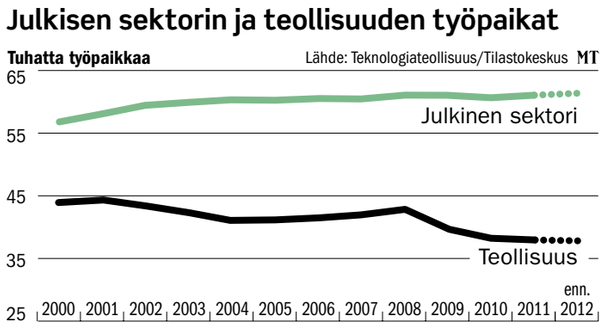

Vienti ei enää elätä julkista sektoria

Samaan aikaan julkinen sektori on paisunut jatkuvasti. ”Viennistä saatavat eurot eivät pysty enää elättämään Suomea tällä tahdilla”, Turunen sanoo.

Julkisella sektorilla on työpaikkoja 620 000, määrä on kasvanut vuodesta 2000 noin 50 000 henkilöllä.

Teollisuuden työpaikkoja on 370 000, vähennystä 70 000 työpaikkaa vuodesta 2000.

Teknologiateollisuus on laatinut teollisuuspoliittisen kannanoton, jonka mukaan Suomen on otettava tavoitteeksi kasvattaa teollisuuden osuus kokonaistuotannosta vähintään 25 prosenttiin vuoteen 2020 mennessä.

Teknologiateollisuuden loka–joulukuun tilaukset vähenivät viisi prosenttia edellisvuodesta.

Myönteistä oli, että tilaukset kasvoivat 17 prosenttia heinä–syyskuusta. Mukana oli kuitenkin pari isoa yksittäistä tilausta, joten kasvusuunta ei ole Turusen mukaan vielä varma.

”Paikallinen sopiminen on kilpailijamaihin verrattuna Suomessa järkyttävän heikkoa”, pääekonomisti **Jukka Palokangas** Teknologiateollisuudesta sanoo.

Kilpailijamaissa sopimuskäytäntö on hänen mukaansa paljon joustavampi.

Kustannukset liian korkeat

Ongelma on kustannustaso, joka Suomessa on liian korkea verrattuna kilpailijamaihin.

Teollisuus painottaa sopimuksissa liittokohtaisia kierroksia ja erityisesti paikallista sopimista.

Alalla on satoja yrityksiä, joiden jalostusarvo työntekijää kohti vaihtelee muutamasta eurosta 140 000 euroon työntekijää kohti. ”Paikallinen sopiminen on ainut mahdollisuus pitää huolta myös heikoimmista yrityksistä ja työntekijöistä”, Palokangas sanoo.

Hallituksen tulisi alentaa yritysveroa sekä korvata rikki- ja päästökauppadirektiivin kilpailuhaitat täysin.

JOUKO KYYTSÖNEN

Farmari-näyttely Seinäjoella heinäkuussa

Farmari-maatalousnäyttely järjestetään 3.–6. heinäkuuta Seinäjoella. Näyttely on Pro Agria Etelä-Pohjanmaan 150-vuotisjuhlanäyttely.

Alueella on vahvat maatalousnäyttelyperinteet 150 vuoden ajalta. Vaasan läänin maanviljelysseura toteutti ensimmäiset näyttelynsä perustamisvuotenaan 1863. Farmarinimellä maatalousnäyttely järjestetään Seinäjoella nyt kolmannen kerran.

Farmari järjestetään tänä vuonna uuden aikataulun mukaan heinäkuun alussa keskiviikosta lauantaihin. Näyttelyalueella on osastoja koneista, kotieläimistä, käsitöistä ja ruuasta kiinnostuneille.

Järjestäjät kertovat valmisteluiden edenneen hyvin. ”Paikkamyynti on ohittanut puolivälin ja alueet täyttyvät hyvää vauhtia”, näyttelypäällikkö **Henri Honkala** sanoo.

Näyttelyn johtaja **Antti Siljamäki** kertoo Etelä-Pohjanmaan ja Seinäjoen antavan hyvät puitteet maatalousnäyttelylle.

”Etelä-Pohjanmaa on maakuntana määrittänyt elintarviketalouden keskeiseksi avaintoimialueeksi. Olemme keskellä maatalous ja elintarvike Suomea.”

Farmarin yhteistyökumppaneita ovat Altia, Atria, Lähi Tapiola, Maaseudun Tulevaisuus, Seinäjoen kaupunki ja Valio.

Tapahtuma-alueena on aiemmista Farmareista tuttu Seinäjoki Areenan ja urheilutalon ympäristö.

TUURE KIVIRANTA
www.farmari.net